

ARKTISK CENTER

på Nordmolen i Hundested

Grønlandsk og dansk historie i samarbejde om arktisk kunst, kultur, klima, natur og geologi.

Udarbejdet af Kirsten Møller, Nygade 7, 3390 Hundested, kirstenm@mail.dk, tlf. 4798642.
Vinteren 2011. Redigeret januar 2012 og i jan. 2014.

KONCEPT:

Allerede eksisterende:

Knud Rasmussens Hus, et lokalt velbesøgt museum ved Spodsbjerg Fyr i Hundested.

Visionen:

Et Arktisk Grønlandsk Center, et fantastisk arkitektonisk bygningsværk - måske udformet som et "isbjerg". Beliggende med en enestående og ideel placering for et nyt center på Nordhavnen i Hundested. Stedet har frit udsyn over Kattegat - helt til Grønland og ligger mellem en levende havn og en af Sjællands bedste badestrande, Trekanten. Bygningen skal tegnes og udsmykkes af de dygtigste arkitekter og designere f.eks. Bjarke Ingels, den norske opera-arkitekt Snohættan i samarbejde med Olafur Eliasson og/eller Aka Høeg. Huset skal bygges bæredygtigt og bør ikke være mere end 2 etager, max. 9 m. højt, af hensyn til byens skala og den værdifulde udsigt for de mange beboere på de bagved liggende skrænter.

Kælderplan: Wellnesscenter og svømmingpool med vindue ud til et sælarium i Kattegat, samt teknik og depot.

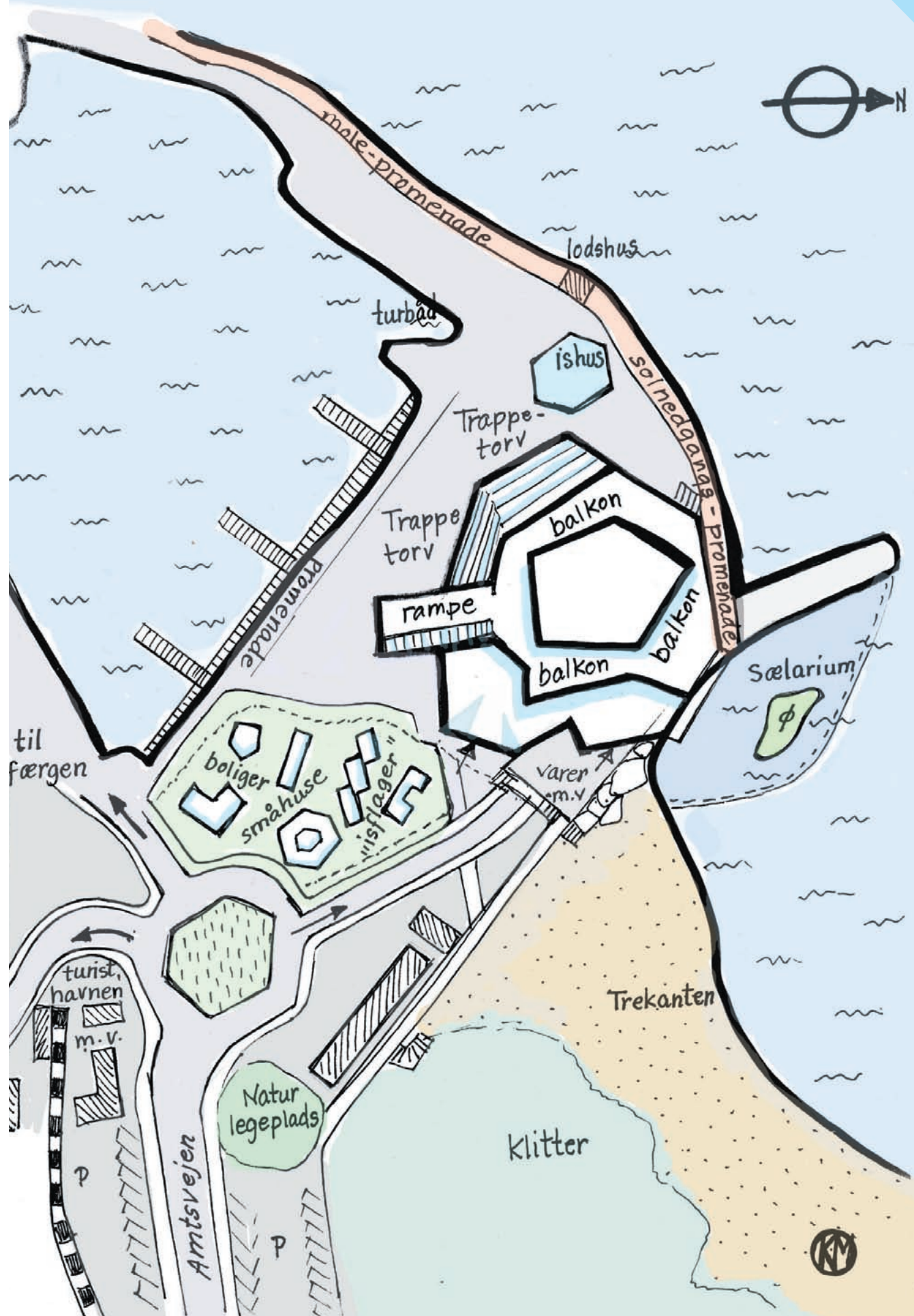
Stueplan: Udstillinger om Den store Knud Rasmussen fortælling- og samling, om Dansk/Grønlandsk sameksistens, fiskeri og historie, samt oplevelsescenter vedrørende arktis, klima, med møde- og arbejdsfaciliteter for forskning og interessegrupper.

Første salen: Nordsjællands flotteste beliggende ude-og indendørs cafe "Nordlyset" med udsigt "Horisonten rundt". Her er også plads til udstillinger af nordisk kunst, samt rammer, der egner sig til koncerter og receptioner, med plads til køkken.

På toppen: Fyrtårn og vindmølle.

Udeareal: Mod syd "soltrappe" og torv med udsigt over havnen, ishus samt promenade med solnedgangsbænke på molen mod vest og nord. I området mod Trekanten badestrand, sælarium samt en naturlegeplads, toiletbygning og parkeringsområde. Mod øst placeres evt. nogle lave/flade mindre bygninger (som små isflager) til ferieudlejning, kunstnerboliger eller beboelse.

KORT OVER ARKTISK CENTER

LOKAL BEGRUNDELSE FOR ET ARKTISK CENTER

Her i Danmark findes allerede en kæmpe vidensbank om Grønland og Arktis, rent etnografisk, historisk, klimamæssigt og geologisk. Mærkeligt nok findes der ikke et arktisk center i Danmark, selv om der flere gange og af flere mennesker har været taget initiativer til det. Det er simpelthen en mangel. Eks.vis har Sverige allerede sit arktiske center.

Enhver kommune ønsker vækst. Det gør Halsnæs også, hvor vi især taler om værdier som: Erhverv, Stålsat by, turisme og oplevelser. Vækst er imidlertid ikke alene "gamle" erhverv som industri og fiskeri. Vækst er også kulturel og personlig vækst samt innovation. De kommuner, der tør og vil satse på kulturen, oplever at både borgere, erhverv og tilflyttere får glæde og benefit af det. Det er en kendt sag, at der opstår en synergi effekt, når noget nyt og stort startes op. Der kan da også gøres meget mere for at præsentere dette skønne sted sammen med alt det, vi i forvejen kan tilbyde, såvel på kulturfronten som naturfronten her i Halsnæs. Flere og flere er heldigvis ved at få øjnene op for, at til erhverv hører også oplevelsesøkonomi og kulturel udvikling. Vi skal stå på "mange ben" solidt, fast og kreativt - uden at "miste balancen".

"Benene vi skal stå på er:

Arktis, Knud Rasmussen, industrihistorien, havnene, strandene, økologien, kunst og kunsthåndværk, historien og ikke mindst naturen.

Vi ser allerede, at den nordlige del af Hundested Havn blomstrer med kultur- og kunstaktiviteter. Vi ser, at der er interesse for Stålsat by. Vi ser også, at der kommer så mange besøgende til Knud Rasmussens Hus, at det nu er den kommunale seværdighed, der på årsbasis har flest besøgende. Men også mange gæster kommer hertil for at nyde naturen og vore dejlige strande.

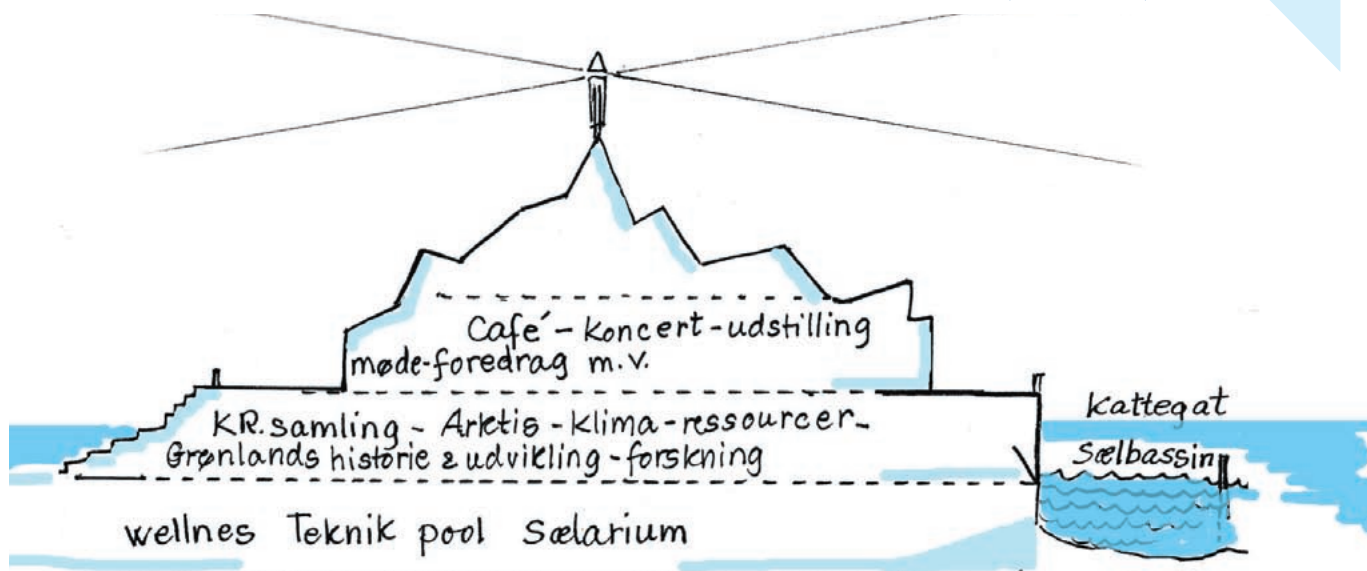
Der er derfor et stort potentiale i en naturlig "udvidelse/forlængelse" af Knud Rasmussens Hus, og industrimuseet har allerede længe arbejdet med en udvidelse af K.R.s Hus. Vi ved at centre, hvor videnskab, kreativitet og innovation mødes også medvirker til, at vi bliver rigere i det hele taget. (Eksempler er bl.a. Sønderborg omkring Danfoss, Kolding med Design, Holstebro med kunst og teater). At tænke åbent og kreativt, at se muligheder og udnytte dem, er også et vækstparameter.

Jeg tror på, at der her kan skabes et helt fantastisk kultursted og forskningscenter, et sted hvor kunst, kultur, kur og oplevelse, erhverv og videnskab mødes. (Hundested er oprindelig navngivet som et sæl-hundested. Før havnens udvidelse levede et stort kontingent sæler på revet ud for byen). Et "fælles bassin" med sæler på den ene side af glasset og mennesker på den anden, findes ikke i Danmark og vil kunne tiltrække mange familier. Det vil give en umiddelbar synergieffekt med bl.a. Fiskeriets og Havnens Hus, Glassmedjen, Bryghuset, gallerierne samt de øvrige tilbud der findes i byen og kommunen i øvrigt.

DEN VISUELLE DRØM, ARKITEKTUREN

Jeg forestiller mig en smuk, lys og solid bygning, formet som et isbjerg på 2 etager + en kælderetage i havniveau til svømmebassin, i alt ca. 7-9 m. høj. Bygningen placeres så der er udsigt horisonten rundt, som vist på ideskitsen. Ved lav højde sikres det at færrest mulig af de borgere, der bor opad skrænterne i byen mister yderligere af deres værdifulde og enestående udsigt. Ligesom den vigtige og kønne indsigts indover byen, havnen og Skansen, når man kommer sejlen, absolut skal bevares! Dette bygningværk arkitektur skal passes ind i den smukke Hundested-profil, der stadig findes på netop dette sted. Energien til centret skal naturligvis komme fra lyse solceller på siden af "Isbjerg" og fra en vindmølle på toppen.

IDESKITSER TIL ARKTISK CENTERS BYGNINGER

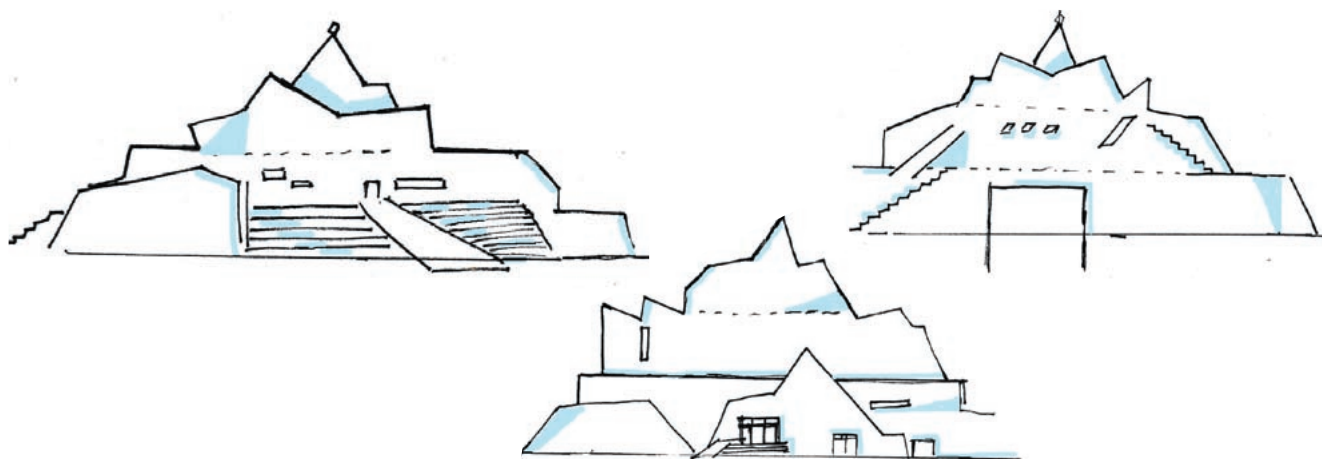

■ **I bunden** af huset skal der være et wellness område og et stort svømmebassin til mennesker og sæler, dog ikke i samme bassin! **Et Sælarium med ø ud i fjorden** med tyk glasvæg til et nabobassin, så dyr og mennesker kan iagttage hinanden. En oplevelse, der vil tiltrække familier og give byens navn mening.

■ **I første etage** indrettes et arktisk klima, kultur, geologi, ressource og forsknings-center. Desuden kontorer mødelokaler, auditoriuer og værksteder.

Der indrettes udstillingsfaciliteter med dele af Knud Rasmussen samlingen, der p.t. befinder sig i depoter, samt aktuelle, relevante nye udstillinger.

Desuden skal faciliteterne bruges til koncerter, udstillinger, møder og receptioner. Det skal slet og ret blive det store nordiske/arktiske center i Danmark. I oplevelsescentret kan man for eksempel få mulighed for en virtuel slæderejse med kulde og Nordlys eller en sejltur blandt isbjerge ud til bræen. Man skal kunne se flotte modeller og film af de aktuelle aktiviteter vedr. olieboringer, geologiske og klimamæssige undersøgelser, gå til forelæsninger, lære om den dansk-grønlandske historie og udvikling. Her er løbende udstillinger med nordiske kunstnere, åbne værksteder, naturligvis spændende panoramaer, hvor man kan forestille sig de nye ressourcer, problemer og muligheder. Endelig er det her, der også holdes konferencer, foredrag, symposier o.s.v.

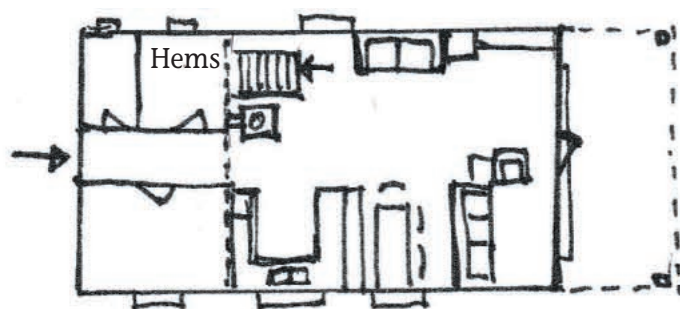
■ **Øverst på 2. etage** placeres den enestående glasåbne, lyse "Cafe Nordlyset" med et fantastisk vestligt udsyn. **Udenfor cafeen er der i sommerhalvåret en balkon med servering og den smukkeste udsigt hele horisonten rundt.** Det hele krones med en lille vindmølle (der producerer strøm til huset) samt et smukt solcelletag og lille flot "fyrtårn", evt. tegnet af Olafur Eliasson.

Øvrige del af molen: Der er der mod syd og øst plads til et boligområde med få, små lave hvide huse (sejlende isflager) som kan lejes af havnen til feriebrug, kunstnerboliger o.l. Alt tegnet af samme arkitekt. Foran mod syd ud til færgepladsen findes et trappetorv til hyggeligt ophold for gæster, borgere og færgeventende. Desuden anlægges stier og en gedigen og kreativ legeplads for børnene, så hele området bliver familievenligt. Mod nordøst skabes en smuk overgang til sølivet og badelivet på Trekanten med toilet/omklædning, strandtennis, P. pladser langs med banen etc.

BEBOELSESOMRÅDET "ISFLAGEN"

GRUNDPLANS- EKSEMPEL

HVORFOR SKAL DANMARKS NY ARKTISKE CENTER LIGGE I HUNDESTED?

Fordi Hundested ligger fantastisk smukt i Halsnæs Kommune i Nordsjælland, som den vestlige pendant til Kronborg i Helsingør. Her er et dejligt lys, smuk natur, skøn strand, en levende havn og meget andet, der drager naturelskere, kunstnere, kunstelskere, og turister i almindelighed.

Vi har et kæmpe opland for turister: Københavnsområdet og det sydlige Sverige, begge med kun en times kørsel. Dertil kommer de sejlene gæster fra ind- og udland. Vi er det sted i Danmark, som med Knud Rasmussens Hus og mange grønlandske kontakter gennem årene, er særligt tæt knyttet til Grønland og polaregnene. Knud Rasmussen betragtes som "søn af Hundested".

Ligeledes har Hundested været venskabsby med Thule. Derfor er det naturligt og oplagt, at bruge den kendte grønlandsfarers tilknytning til Hundested i et nyt og positivt samarbejde med Grønland. Sammenhængen mellem Knud Rasmussens historie, ekspeditioner, museum - og nutidens undersøgelser, er helt selvfølgelig.

HVORFOR ET ARKTISK CENTER NETOP NU I 2014?

I disse år er Arktis med Grønland centrum i den politiske debat i medier og kulturliv. Fordi debatten om klima, udnyttelse af arktiske ressourcer og Grønlands selvstyre har sat ekstra fokus på polaregnene og dermed skabt en fornyet interesse. Det viser sig bl.a. ved at der i år 2013 har været arrangeret flere konferencer bl.a. i Helsingør af Knud Rasmussen Selskabet, på Holmen, Søværnets officersskole og hos Atlant-sammenslutningen og det fortsætter i 2014.

Desuden er der på Louisiana en stor udstilling om Arktis, i Dansk Arkitekturcenter og i Nordatlantens Brygge er der ligeledes udstillinger om Grønland.

Udviklingen kan også ses af de mange interessante bøger, der for tiden udgives om netop disse emner (f.eks. "Vinterens Hjerter" af Kirsten Hastrup og "Manden bag" af Niels Barfoed, "Når isen forsvinder" af Martin Breum). Også af radioens udsendelser i f.eks. i Apropos, har der været en lang række udsendelser om Arktis.

I TV har der i de senere uger kørt en naturserie om de kolde poler. Pressen har næsten hver dag har fokus på Arktis, Grønland, olien, turismen, Knud Rasmussens historie og ikke mindst Grønlands ønske om selvstyre. I denne sammenhæng er Grønland Nordens naturlige "nordlige pol", hvor jeg mener at Hundested bør være den naturlige "sydlige pol".

FORELØBIG ÅBEN TIDSPLAN

Der nedsættes først i 2014 et repræsentantskab, der samles om et koncept. Senere i 2014 nedsættes arbejdsgrupper med områder som: arkitektur, museum, forskning, økonomi, budget og presse etc. Ultimo 2014: Ansøgninger om midler til forberedelser sendes af sted, ligesom de/det første symposium /konference afholdes. Primo 2015 orienteres, inviteres og involveres landspressen og TV til stor K.R. fødselsdagsfest i juni 2015 med inviterede landspolitikere og kulturpersoner fra Grønland og Danmark.

ØKONOMI

Det er selvsagt nødvendigt at skaffe mange og store midler. Derfor skal projektet også være af en vis størrelse, af gedigen kvalitet og planlægges særdeles grundigt, så det bliver hele Danmarks og hele Grønlands Arktiske Center. Ligesom det naturligvis skal være en af landets eller udlandets ypperste arkitekter og landskabsarkitekter, der skal tegne stedet. Det forudsætter i opbygningsfasen både har en klar styring, et velbeskrevet koncept, grundig research og velkvalificerede mennesker. Men også den rigtige og professionelle PR og økonomistyring. Det er indlysende, at Statens skal støtte økonomisk. Senere vil mange frivillige "hænder og hoveder" være naturligt til driftsiden.

Først og fremmest gælder det viljen til her i Halsnæs til at tænke stort og at arbejde sammen, politikere, erhvervsfolk, journalister og kulturinteresserede - uanset andre interesser.

At turde, er at miste fodfæste for en tid - Ikke at turde, er at miste sig selv (Kierkegaard).

SAMARBEJDSPARTNERE

Jeg foreslår, at der nu i starten af 2014 nedsættes en gruppe til at arbejde med projektets opstart. I første omgang uden erhvervs-og politiske repræsentanter. Senere på året nedsættes et egentligt repræsentantskab med folk fra: (I tilfældig rækkefølge): Halsnæs kommune – Industrimuseet - Hundested Havn - Hundested erhverv - By og Land Halsnæs - Knud Rasmussen Selskabet - Museerne i grønland i hhv. Nuuk og Illulissat - Nationalmuseet - Lokale og regionale fagfolk og særligt interesserede - Fondsbestyrelser. I hele forløbet bør grønlændere (politikere eller herboende) naturligvis være med i projektet. Det vil også medvirke til at løfte sagen, at kendte folk bliver knyttet til projektet. Eksempelvis kunne Kronprins Frederik opfordres til at blive protektor. Grønlandskoret eller Julie Bertelsen kunne lave en koncert med en sang om projektet, og en foredragsrække eller konference kunne være med til at åbne centret.

KIRSTEN MØLLER

Nygade 7, 3390 Hundested, d. 2. januar 2014

tlf. 47986420, kirstenm@mail.dk